

EVANGELIUM PODLE JANA

1 ¹Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. ²To bylo na počátku u Boha. ³Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. ⁴V něm byl život a život byl světlo lidí. ⁵To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltíla^b.

In principio erat Verbum et Verbum erat apud Deum et Deus erat Verbum ²hoc erat in principio apud Deum ³omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil quod factum est ⁴in ipso vita erat et vita erat lux hominum ⁵et lux in tenebris lucet et tenebrae eam non comprehenderunt

PRVNÍ MOJŽÍŠOVA (GENESIS)

1 ¹Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. ²Země byla pustá a prázdná^b a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. ³I řekl Bůh: „Buď světlo!“ A bylo světlo. ⁴Viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy. ⁵Světlo nazval Bůh dnem a tmu nazval nocí. Byl večer a bylo jitro, den první.

In principio creavit Deus caelum et terram ²terra autem erat inanis et vacua et tenebrae super faciem abyssi et spiritus Dei ferebatur super aquas ³dixitque Deus fiat lux et facta est lux ⁴et vidit Deus lucem quod esset bona et divisit lucem ac tenebras ⁵appellavitque lucem diem et tenebras noctem factumque est vespere et mane dies unus

2

¹⁵Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. ¹⁶A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. ¹⁷Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“

¹⁸I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“ ¹⁹Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptactvo, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Každý živý tvor se měl jmenovat podle toho, jak jej nazve. ²⁰Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná. ²¹I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. ²²A Hospodin Bůh utvořil z žeber, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu. ²³Člověk zvolal:

„Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženu^b se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“

¹⁵tulit ergo Dominus Deus hominem et posuit eum in paradiso voluptatis ut operaretur et custodiret illum ¹⁶praecepitque ei dicens ex omni ligno paradisi comede ¹⁷de ligno autem scientiae boni et mali ne comedas in quocumque enim die comederis ex eo morte morieris ¹⁸dixit quoque Dominus Deus non est bonum esse hominem solum faciamus ei adiutorium similem sui ¹⁹formatis igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus terrae et universis volatilibus caeli adduxit ea ad Adam ut videret quid vocaret ea omne enim quod vocavit Adam animae viventis ipsum est nomen eius ²⁰appellavitque Adam nominibus suis cuncta animantia et universa volatilia caeli et omnes bestias terrae Adam vero non inveniebatur adiutor similis eius ²¹inmisit ergo Dominus Deus soporem in Adam cumque obdormisset tulit unam de costis eius et replevit carnem pro ea ²²et aedificavit Dominus Deus costam quam tulerat de Adam in mulierem et adduxit eam ad Adam ²³dixitque Adam hoc nunc os ex ossibus meis et caro de carne mea haec vocabitur virago quoniam de viro sumpta est

3 ¹Nejzchytřejší ze vši polní zvíře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: „Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“ ²Žena hadovi odvětila: „Plody ze stromů v zahradě jíst smíme. ³Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: »Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.«“ ⁴Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti. ⁵Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojedíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“

⁶Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on *též* jedl. ⁷Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazí. Spletli tedy fíkové listy a přepásali se jimi.

⁸Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku. I ukryli se člověk a jeho žena před Hospodinem Bohem uprostřed stromů v zahradě. ⁹Hospodin Bůh zavolal na člověka: „Kde jsi?“ ¹⁰On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ ¹¹Bůh mu řekl: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“ ¹²Člověk odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.“ ¹³Proto řekl Hospodin Bůh ženě: „Cos to učinila?“ Žena odpověděla: „Had mě podvedl a já jsem jedla.“ ¹⁴I řekl Hospodin Bůh hadovi:

„Protože to učinil, buď proklet, vyvržen ode všech zvířat a ode vši polní zvíře.

Polezeš po břiše, po všechny dny svého života žrát budeš prach.

¹⁵Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono^k ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“

¹⁶Ženě řekl:

„Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“

¹⁷Adamovi řekl:

„Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení.

¹⁸Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny.

¹⁹V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat.

Prach jsi a v prach se navrátiš.“

²⁰Člověk svou ženu pojmenoval Eva (*to je Živa*), protože se stala matkou všech živých. ²¹Hospodin Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené suknice^m a přioděl je.

²²I řekl Hospodin Bůh: „Teď je člověk jako jeden z nás, zná dobré i zlé. Neřipustím, aby vztáhl ruku po stromu života, jedl a byl živ navěky.“

²³Proto jej Hospodin Bůh vyhnal ze zahrady v Edenu, aby obdělával zemi, z níž byl vzat. ²⁴Tak člověka zapudil. Východně od zahrady v Edenu usadil cheruby s mihajícím se plamenným mečem, aby střežili cestu ke stromu života.

3 sed et serpens erat callidior cunctis animantibus terrae quae fecerat Dominus Deus

qui dixit ad mulierem cur praecepit vobis Deus ut non comederetis de omni ligno paradisi

²cui respondit mulier de fructu lignorum quae sunt in paradiso vescemur

³de fructu vero ligni quod est in medio paradisi

praecepit nobis Deus ne comederemus et ne tangeremus illud ne forte moriamur

⁴dixit autem serpens ad mulierem nequaquam morte moriemini

⁵scit enim Deus quod in quocumque die comederitis ex eo

aperientur oculi vestri et eritis sicut dii scientes bonum et malum

⁶vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum

et pulchrum oculis aspectuque delectabile

et tulit de fructu illius et comedit deditque viro suo

qui comedit ⁷et aperti sunt oculi amborum

cumque cognovissent esse se nudos consuerunt folia ficus et fecerunt sibi perizomata

⁸et cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiem

abscondit se Adam et uxor eius a facie Domini Dei in medio ligni paradisi

⁹vocavitque Dominus Deus Adam et dixit ei ubi es

¹⁰qui ait vocem tuam audivi in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me

¹¹cui dixit quis enim indicavit tibi quod nudus esses

nisi quod ex ligno de quo tibi praeceperam ne comederes comedisti

¹²dixitque Adam mulier quam dedisti sociam mihi dedit mihi de ligno et comedi

¹³et dixit Dominus Deus ad mulierem quare hoc fecisti

quae respondit serpens decepit me et comedi

¹⁴et ait Dominus Deus ad serpentem quia fecisti hoc maledictus es inter omnia animantia et bestias terrae

super pectus tuum gradieris et terram comedes cunctis diebus vitae tuae

¹⁵inimicitias ponam inter te et mulierem

et semen tuum et semen illius ipsa conteret caput tuum

et tu insidiaberis calcaneo eius

¹⁶mulieri quoque dixit multiplicabo aerumnas tuas et conceptus tuos

in dolore paries filios et sub viri potestate eris et ipse dominabitur tui

¹⁷ad Adam vero dixit quia audisti vocem uxoris tuae et comedisti de ligno ex quo praeceperam tibi ne comederes

maledicta terra in opere tuo in laboribus comedes eam cunctis diebus vitae tuae

¹⁸spinas et tribulos germinabit tibi et comedes herbas terrae

¹⁹in sudore vultus tui vesceris pane donec revertaris in terram de qua sumptus es

quia pulvis es et in pulverem revertaris

²⁰et vocavit Adam nomen uxoris suae Hava eo quod mater esset cunctorum viventium

²¹fecit quoque Dominus Deus Adam et uxori eius tunicas pellicias et induit eos ²²et ait ecce Adam factus est quasi unus ex nobis sciens bonum et malum

nunc ergo ne forte mittat manum suam

et sumat etiam de ligno vitae et comedat et vivat in aeternum

²³emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis

ut operaretur terram de qua sumptus est

²⁴iecitque Adam et conlocavit ante paradisum voluptatis

cherubin et flammeum gladium atque versatilem

ad custodiendam viam ligni vitae

PRVNÍ MOJŽÍŠOVA (GENESIS)

10 ¹Toto je rodopis synů Noeho: Šém, Chám a Jefet. Po potopě se jim narodili synové. ²Synové Jefetovi: Gomer a Mágog a Mádaj, Jávan a Túbal, Mešek a Tiras. ³Synové Gomerovi: Aškenaz a Rifat a Togarma. ⁴Synové Jávanovi: Eliša a Taršiš, Kitejci a Dódanci. ⁵Z nich vzešly ostrovní pronárody v různých zemích, pronárody různého jazyka a různých čeledí.

11 ¹Celá země byla jednotná v řeči i v činech. ²Když táhli na východ, našli v zemi Šineáru pláň a usadili se tam. ³Tu si řekli vespolek: „Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme.“ Cihly měli místo kamene a asfalt místo hlíny. ⁴Nato řekli: „Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi.“ ⁵I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidí stavěli. ⁶Hospodin totiž řekl: „Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je *teprve* začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. ⁷Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli.“ ⁸I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. ⁹Proto se jeho jméno nazývá Babel (*to je Zmatek*), že tam Hospodin zmátl řeč veškeré země a lid rozehnal po celé zemi.

10 hac generationes filiorum Noe Sem Ham lafeth natique sunt eis filii post diluvium ²filii lafeth Gomer Magog et Madai Iavan et Thubal et Mosoch et Thiras ³porro filii Gomer Aschenez et Rifath et Thogorma ⁴filii autem Iavan Elisa et Tharsis Cetthim et Dodanim ⁵ab his divisae sunt insulae gentium in regionibus suis unusquisque secundum linguam et familias in nationibus suis

11 erat autem terra labii unius et sermonum eorundem ²cumque proficiscerentur de oriente invenerunt campum in terra Sennaar et habitaverunt in eo ³dixitque alter ad proximum suum venite faciamus lateres et coquamus eos igni habueruntque lateres pro saxis et bitumen pro cemento ⁴et dixerunt venite faciamus nobis civitatem et turrem cuius culmen pertingat ad caelum et celebremus nomen nostrum antequam dividamur in universas terras ⁵descendit autem Dominus ut videret civitatem et turrem quam aedificabant filii Adami ⁶et dixit ecce unus est populus et unum labium omnibus coeperuntque hoc facere nec desistent a cogitationibus suis donec eas opere compleant ⁷venite igitur descendamus et confundamus ibi linguam eorum ut non audiat unusquisque vocem proximi sui ⁸atque ita divisit eos Dominus ex illo loco in universas terras et cessaverunt aedificare civitatem ⁹et idcirco vocatum est nomen eius Babel quia ibi confusum est labium universae terrae et inde dispersit eos Dominus super faciem cunctarum regionum

SKUTKY APOŠTOLŮ

2 ¹Když nastal den letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. ²Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchr, a naplnil celý dům, kde byli. ³A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; ⁴všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.

⁵V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, ⁶a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. ⁷Byli ohromeni a divili se: „Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? ⁸Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči: ⁹Parthové, Médové a Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judeje a Kapadokie, Pontu a Asie, ¹⁰Frygie a Pamfylie, Egypta a krajů Líbye u Kyrény a přistěhovalí Římané, ¹¹židé i obrátcí pohané, Kréťané i Arabové; všichni je slyšíme mluvit v našich jazycích o velikých skutcích Božích!“ ¹²Žasli a v rozpacích říkali jeden druhému: „Co to má znamenat?“ ¹³Ale jiní říkali s posměškem: „Jsou opilí!“

2 Et cum complerentur dies Pentecostes, erant
2 omnes pariter in eodem loco: et factus est repente de caelo sonus, tamquam advenientis spiritus vehementis, et replevit totam domum
8 ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispersitae linguae tamquam ignis, seditque supra
4 singulos eorum: et repleti sunt omnes Spiritu sancto, et coeperunt loqui variis linguis, prout
5 Spiritus sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in Ierusalem habitantes Iudaei, viri religiosi ex omni natione, quae sub caelo est.
6 Facta autem hac voce, convenit multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilaei sunt,
8 et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi, et Medi, et Aelamitae, et qui habitant Mesopotamiam, Iudaeam, et Cappadociam, Pontum, et Asiam, ¹Phrygiam, et Pamphyliam, Aegyptum, et partes Libyae, quae est circa Cyrenen, et advenae Romani, ¹Iudaei quoque, et Proselyti, Cretes, et Arabes: audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei. Stupebant autem omnes, et mirabantur ad invicem
18 dicentes: Quidnam vult hoc esse? Alii autem irridentes dicebant: Quia musto pleni sunt isti.